

Психопрофілактика та протидія насильству

Кредити та кількість годин: денна форма 3 кредити ECTS; 90 годин: 20 лекційних, 26 практичних, 44 самостійна робота, залік.

заочна форма 3 кредити ECTS; 90 годин: 4 лекційних, 4 практичних, 82 самостійна робота; залік.

I. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Психопрофілактика та протидія насильству» спрямована на вивчення психологічних механізмів виникнення насильства, його форм, чинників ризику та наслідків для психіки людини. Студенти ознайомлюються з основами профілактики агресивної та девіантної поведінки, методами раннього виявлення загрозливих ситуацій, а також з психологічними підходами до надання допомоги постраждалим і роботи з кривдниками. Особлива увага приділяється міжособистісному, сімейному та гендерно зумовленому насильству, а також розвитку навичок ненасильницької комунікації та побудови безпечного соціального середовища.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Психопрофілактика та протидія насильству» – сформувати у студентів знання про психологічні аспекти насильства, його причини, механізми та наслідки, а також розвинути практичні навички з профілактики насильницької поведінки, виявлення ризиків, надання психологічної допомоги постраждалим і проведення психокорекційної роботи з агресорами з метою сприяння безпечному соціальному середовищу.

Навчальна дисципліна «Психопрофілактика та протидія насильству» формує **загальні компетентності**:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК9. Здатність працювати в команді.
- ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК13. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (в тому числі, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК9.Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.
СК13. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

III. Результати навчання

До кінця цього курсу студенти зможуть:

- ПР1.Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПР2.Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
- ПР3.Здійснювати пошук інформації з різних джерел (у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій) для вирішення професійних завдань.
- ПР4.Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- ПР8.Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.
- ПР9.Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання, у тому числі щодо організації заходів раннього втручання.
- ПР10.Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; володіти культурою спілкування, його формами, способами; уміти використовувати принципи професійного спілкування на рівні сучасної української літературної мови; спілкуватися іноземною мовою для здійснення професійної і міжособистісної комунікації.
- ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.
- ПР15.Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності; дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.
- ПР16. Усвідомлюючи межі власної компетенції та підзвітність відповідним фахівцям, уміти співпрацювати з колегами-психологами та зі спеціалістами інших галузей (медиками, учителями, вихователями та ін.); ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішенні фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.
- ПР18.Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
- ПР19. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ з/п	Тема дисципліни
1	Вступ до психопрофілактики та проблеми насильства
2	Психологічні механізми виникнення насильницької поведінки
3	Психологічні особливості жертв насильства
4	Психологія кривдника (агресора)
5	Сімейне насильство: психологічні аспекти
6	Гендерно зумовлене насильство
7	Булінг та мобінг у шкільному та робочому середовищі
8	Психопрофілактика насильства у підлітковому середовищі
9	Методи психологічної допомоги жертвам насильства

10	Психокорекція агресивної поведінки
11	Правовий і етичний контекст у протидії насильству
12	Розробка та реалізація програм з психопрофілактики насильства

